

Common Lisp - funkcje i zmienne

Wojciech Jedynek

Instytut Informatyki Uniwersytetu Wrocławskiego

27 października 2010

Plan prezentacji

- 1 Funkcje
- 2 Zmienne

Plan prezentacji

1 Funkcje

- Krótka powtórka
- Składnia funkcji
  - Ogólna postać
  - Sposoby podawania parametrów
- Funkcje jako obywatele pierwszej kategorii
- Funkcje anonimowe

2 Zmienne

Krótkie przypomnienie

Przykładowa definicja

```
(defun square (x)  
  (* x x))
```

Przykładowe wywołanie

```
(square 17) ;; 243
```

Krótkie przypomnienie

Przykładowa definicja

```
(defun square (x)  
  (* x x))
```

Przykładowe wywołanie

```
(square 17) ;; 243
```

Krótkie przypomnienie

Przykładowa definicja

```
(defun square (x)  
  (* x x))
```

Przykładowe wywołanie

```
(square 17) ;; 243
```

Plan prezentacji

1 Funkcje

- Krótka powtórka
- Składnia funkcji
  - Ogólna postać
  - Sposoby podawania parametrów
- Funkcje jako obywatele pierwszej kategorii
- Funkcje anonimowe

2 Zmienne

Ogólna postać funkcji

Składnia

```
(defun nazwa (parametry*)  
  doc-str?  
  ciag-wyrazen?)
```


Przykłady

```
;; Pusta lista wyrażen, funkcja zawsze zwraca NIL  
(defun pass ())
```

```
;; Trochę bardziej realistyczny przykład  
(defun verbose-id (x)  
  "This is a doc string"  
  (format t "I got ~D~%." x)  
  (save-the-world ())  
  x)
```

Przykłady

```
;; Pusta lista wyrażen, funkcja zawsze zwraca NIL  
(defun pass ())
```

```
;; Trochę bardziej realistyczny przykład  
(defun verbose-id (x)  
  "This is a doc string"  
  (format t "I got ~D~%." x)  
  (save-the-world ())  
  x)
```

Sposoby podawania parametrów

Rodzaje argumentów

W Common Lisp mamy następujące opcje:

- Wymagane parametry pozycyjne
- Opcjonalne parametry pozycyjne
- Parametry jako lista
- Nazwane parametry (ang. keyword arguments)

Sposoby podawania parametrów

Rodzaje argumentów

W Common Lisp mamy następujące opcje:

- Wymagane parametry pozycyjne
- Opcjonalne parametry pozycyjne
- Parametry jako lista
- Nazwane parametry (ang. keyword arguments)

Sposoby podawania parametrów

Rodzaje argumentów

W Common Lisp mamy następujące opcje:

- Wymagane parametry pozycyjne
- Opcjonalne parametry pozycyjne
- Parametry jako lista
- Nazwane parametry (ang. keyword arguments)

Sposoby podawania parametrów

Rodzaje argumentów

W Common Lisp mamy następujące opcje:

- Wymagane parametry pozycyjne
- Opcjonalne parametry pozycyjne
- Parametry jako lista
- Nazwane parametry (ang. keyword arguments)

Sposoby podawania parametrów

Rodzaje argumentów

W Common Lisp mamy następujące opcje:

- Wymagane parametry pozycyjne
- Opcjonalne parametry pozycyjne
- Parametry jako lista
- Nazwane parametry (ang. keyword arguments)

Obowiązkowe parametry pozycyjne

- Podajemy listę zmiennych, pod które zostaną podstawione (związane) argumenty

Przykłady

```
(defun no-args ())
```

```
(defun foo (a b c))
```

- Podanie nieodpowiedniej liczby zmiennych kończy się zgłoszeniem wyjątku!
- A jeśli nie chcemy zawsze wszystkiego podawać?

Obowiązkowe parametry pozycyjne

- Podajemy listę zmiennych, pod które zostaną podstawione (związane) argumenty

Przykłady

```
(defun no-args ())
```

```
(defun foo (a b c))
```

- Podanie nieodpowiedniej liczby zmiennych kończy się zgłoszeniem wyjątku!
- A jeśli nie chcemy zawsze wszystkiego podawać?

Obowiązkowe parametry pozycyjne

- Podajemy listę zmiennych, pod które zostaną podstawione (związane) argumenty

Przykłady

```
(defun no-args ())
```

```
(defun foo (a b c))
```

- Podanie nieodpowiedniej liczby zmiennych kończy się zgłoszeniem wyjątku!
- A jeśli nie chcemy zawsze wszystkiego podawać?

Obowiązkowe parametry pozycyjne

- Podajemy listę zmiennych, pod które zostaną podstawione (związane) argumenty

Przykłady

```
(defun no-args ())
```

```
(defun foo (a b c))
```

- Podanie nieodpowiedniej liczby zmiennych kończy się zgłoszeniem wyjątku!
- A jeśli nie chcemy zawsze wszystkiego podawać?

Opcjonalne parametry pozycyjne

- Przed pierwszym parametrem który ma być opcjonalny umieszczamy frazę `&optional`
- Możemy podać wartość domyślną, a także sprawdzić, czy dany argument został podany przy wywołaniu

Przykład

```
(defun test (&optional a (b 1) (c 6 c-p))  
  (list a b (list c c-p)))
```

```
CL-USER> (test)  
(NIL 1 (6 NIL))  
CL-USER> (test 1 2 3)  
(1 2 (3 T))
```

Opcjonalne parametry pozycyjne

- Przed pierwszym parametrem który ma być opcjonalny umieszczamy frazę `&optional`
- Możemy podać wartość domyślną, a także sprawdzić, czy dany argument został podany przy wywołaniu

Przykład

```
(defun test (&optional a (b 1) (c 6 c-p))  
  (list a b (list c c-p)))
```

```
CL-USER> (test)  
(NIL 1 (6 NIL))  
CL-USER> (test 1 2 3)  
(1 2 (3 T))
```

Parametry w postaci listy

- Po ostatnim parametrze, który ma być nazwanym argumentem umieszczamy frazę `&args` i nazwę zmiennej z którą ma zostać związana lista pozostałych argumentów

Przykład

```
(defun test (a b &rest params)  
  (list a b params))
```

```
CL-USER> (test 1 2)  
(1 2 NIL)
```

```
CL-USER> (test 1 6 7 8 9)  
(1 6 (7 8 9))
```

Parametry w postaci listy

- Po ostatnim parametrze, który ma być nazwanym argumentem umieszczamy frazę `&args` i nazwę zmiennej z którą ma zostać związana lista pozostałych argumentów

Przykład

```
(defun test (a b &rest params)  
  (list a b params))
```

```
CL-USER> (test 1 2)  
(1 2 NIL)
```

```
CL-USER> (test 1 6 7 8 9)  
(1 6 (7 8 9))
```

Nazwane parametry

- Przed pierwszym parametrem który ma być (opcjonalnym) nazwanym parametrem umieszczamy frazę `&key`
- Możemy podać wartość domyślną, a także sprawdzić, czy dany argument został podany przy wywołaniu

Przykład

```
(defun test (&key a (b 2) (c 3 c-p) d)
  (list a b (list c c-p) d))
```

```
CL-USER> (test)
(NIL 2 (3 NIL) NIL)
CL-USER> (test :a 1 :c 6)
(1 2 (6 T) NIL)
```


Nazwane parametry

- Przed pierwszym parametrem który ma być (opcjonalnym) nazwanym parametrem umieszczamy frazę `&key`
- Możemy podać wartość domyślną, a także sprawdzić, czy dany argument został podany przy wywołaniu

Przykład

```
(defun test (&key a (b 2) (c 3 c-p) d)
  (list a b (list c c-p) d))
```

```
CL-USER> (test)
(NIL 2 (3 NIL) NIL)
CL-USER> (test :a 1 :c 6)
(1 2 (6 T) NIL)
```

Używanie wielu wariantów jednocześnie

- Łączenie w ramach jednej definicji argumentów opcjonalnych i nazwanych bądź listowych i nazwanych prowadzi w niektórych przypadkach do dziwnych zachowań.

Używanie wielu wariantów jednocześnie cd.

```
(defun optional-key (&optional a b &key c)  
  (list a b c))
```

```
(defun rest-key (&rest params &key a b c)  
  (list a b c rest))
```

- Jak należy wywołać te funkcje, żeby doszło do czegoś dziwnego?

Plan prezentacji

1 Funkcje

- Krótka powtórka
- Składnia funkcji
  - Ogólna postać
  - Sposoby podawania parametrów
- Funkcje jako obywatele pierwszej kategorii
- Funkcje anonimowe

2 Zmienne

Funkcje jako dane

- Chcielibyśmy traktować funkcje na równi z danymi, tj. przekazywać je jako parametry, zwracać jako wyniki itp.
- Mamy jednak problem: umiemy wywołać konkretną funkcję, ale nie umiemy tego zrobić dla zmiennej (ani nawet utworzyć takiej zmiennej). [Podejście z Haskella/MLa nie działa]
- Na ratunek przybywają `function`, `funcall` i `apply`

Funkcje jako dane

- Chcielibyśmy traktować funkcje na równi z danymi, tj. przekazywać je jako parametry, zwracać jako wyniki itp.
- Mamy jednak problem: umiemy wywołać konkretną funkcję, ale nie umiemy tego zrobić dla zmiennej (ani nawet utworzyć takiej zmiennej). [Podejście z Haskella/MLa nie działa]
- Na ratunek przybywają `function`, `funcall` i `apply`

Funkcje jako dane

- Chcielibyśmy traktować funkcje na równi z danymi, tj. przekazywać je jako parametry, zwracać jako wyniki itp.
- Mamy jednak problem: umiemy wywołać konkretną funkcję, ale nie umiemy tego zrobić dla zmiennej (ani nawet utworzyć takiej zmiennej). [Podejście z Haskella/MLa nie działa]
- Na ratunek przybywają `function`, `funcall` i `apply`

Tworzenie obiektów funkcyjnych przez function

- `function` jest operatorem specjalnym, który zwraca obiekt funkcyjny na podstawie nazwy funkcji
- Zamiast `(function foo)` możemy użyć skrótu `#'foo`

```
CL-USER> (defun pass ())  
PASS  
CL-USER> pass  
EVAL: variable PASS has no value  
CL-USER> (function pass)  
#<FUNCTION PASS NIL (DECLARE (SYSTEM::IN-DEFUN ...
```


Tworzenie obiektów funkcyjnych przez function

- function jest operatorem specjalnym, który zwraca obiekt funkcyjny na podstawie nazwy funkcji
- Zamiast (function foo) możemy użyć skrótu #'foo

```
CL-USER> (defun pass ())  
PASS  
CL-USER> pass  
EVAL: variable PASS has no value  
CL-USER> (function pass)  
#<FUNCTION PASS NIL (DECLARE (SYSTEM::IN-DEFUN ...
```

Tworzenie obiektów funkcyjnych przez function

- function jest operatorem specjalnym, który zwraca obiekt funkcyjny na podstawie nazwy funkcji
- Zamiast (function foo) możemy użyć skrótu #'foo

```
CL-USER> (defun pass ())
```

```
PASS
```

```
CL-USER> pass
```

```
EVAL: variable PASS has no value
```

```
CL-USER> (function pass)
```

```
#<FUNCTION PASS NIL (DECLARE (SYSTEM::IN-DEFUN ...
```

Funkcje wyższego rzędu

Przekazanie funkcji jako argumentu

```
(defun succ (x) (+ x 1))  
  
(mapcar #'succ '(1 2 3 4 5))
```

funcall oraz apply

- `funcall` i `apply` służą do wywoływania funkcji zadanych poprzez obiekt funkcyjny
- `funcall` używamy, gdy znamy arność funkcji
- `apply` przydaje się, gdy argumenty mamy w postaci listy

Przykłady

```
CL-USER> (funcall #'+ 1 2 3)
```

```
6
```

```
CL-USER> (apply #'+ '(1 2 3 4 5))
```

```
15
```

funcall oraz apply

- funcall i apply służą do wywoływania funkcji zadanych poprzez obiekt funkcyjny
- funcall używamy, gdy znamy arność funkcji
- apply przydaje się, gdy argumenty mamy w postaci listy

Przykłady

```
CL-USER> (funcall #'+ 1 2 3)
```

```
6
```

```
CL-USER> (apply #'+ '(1 2 3 4 5))
```

```
15
```

Plan prezentacji

1 Funkcje

- Krótka powtórka
- Składnia funkcji
  - Ogólna postać
  - Sposoby podawania parametrów
- Funkcje jako obywatele pierwszej kategorii
- Funkcje anonimowe

2 Zmienne

Funkcje anonimowe i operator lambda

- czasami potrzebujemy "jednorazowej" funkcji, którą np. podamy jako parametr do funkcyjonału typu `mapcar`
- lambda wyrażenie może użyte wszędzie tam, gdzie można użyć zwykłej nazwanej funkcji

Przykłady

```
((lambda (x) (+ x 1)) 1)
(mapcar #'(lambda (x) (* x x)) '(1 2 3))
```

Funkcje anonimowe i operator lambda

- czasami potrzebujemy "jednorazowej" funkcji, którą np. podamy jako parametr do funkcjonału typu `mapcar`
- lambda wyrażenie może użyte wszędzie tam, gdzie można użyć zwykłej nazwanej funkcji

Przykłady

```
((lambda (x) (+ x 1)) 1)  
(mapcar #'(lambda (x) (* x x)) '(1 2 3))
```


Funkcje anonimowe i operator lambda

- czasami potrzebujemy "jednorazowej" funkcji, którą np. podamy jako parametr do funkcjonału typu `mapcar`
- lambda wyrażenie może użyte wszędzie tam, gdzie można użyć zwykłej nazwanej funkcji

Przykłady

```
((lambda (x) (+ x 1)) 1)  
(mapcar #'(lambda (x) (* x x)) '(1 2 3))
```

Plan prezentacji

- 1 Funkcje
- 2 Zmienne
  - Zmienne leksykalne i domknięcia
  - Zmienne dynamiczne

Tworzenie zmiennych leksykalnych

Mamy dwa sposoby tworzenia zmiennych leksykalnych (lokalnych):

- możemy użyć `setf` jako jednego z wyrażeń
- możemy też wprowadzić nowe zmienne (bądź zasłonić stare) poprzez `let` (bądź `let*`)

Przykłady

```
(defun sum (n)
  (setf count 0)
  (dotimes (x n)
    (incf count x))
  count)
```

Tworzenie zmiennych leksykalnych

Mamy dwa sposoby tworzenia zmiennych leksykalnych (lokalnych):

- możemy użyć `setf` jako jednego z wyrażeń
- możemy też wprowadzić nowe zmienne (bądź zastąpić stare) poprzez `let` (bądź `let*`)

Przykłady

```
(defun sum (n)
  (setf count 0)
  (dotimes (x n)
    (incf count x))
  count)
```

Tworzenie zmiennych leksykalnych

Mamy dwa sposoby tworzenia zmiennych leksykalnych (lokalnych):

- możemy użyć `setf` jako jednego z wyrażeń
- możemy też wprowadzić nowe zmienne (bądź zasłonić stare) poprzez `let` (bądź `let*`)

Przykłady

```
(defun sum (n)
  (setf count 0)
  (dotimes (x n)
    (incf count x))
  count)
```

Tworzenie zmiennych leksykalnych

Mamy dwa sposoby tworzenia zmiennych leksykalnych (lokalnych):

- możemy użyć `setf` jako jednego z wyrażeń
- możemy też wprowadzić nowe zmienne (bądź zasłonić stare) poprzez `let` (bądź `let*`)

Przykłady

```
(defun sum (n)
  (setf count 0)
  (dotimes (x n)
    (incf count x))
  count)
```

Domknięcia

- A co jeśli zwrócimy funkcję, która odwołuje się do zmiennej lokalnej?

Przykład

```
(setf incr  
  (let ((count 0))  
    #'(lambda () (incf count))))
```

Domknięcia

- A co jeśli zwrócimy funkcję, która odwołuje się do zmiennej lokalnej?

Przykład

```
(setf incr  
  (let ((count 0))  
    #'(lambda () (incf count))))
```


Plan prezentacji

- 1 Funkcje
- 2 Zmienne
  - Zmienne leksykalne i domknięcia
  - Zmienne dynamiczne

Zmienne dynamiczne w działaniu

```
(defvar *x* 10)
```

```
(defun foo ()  
  (format t "X: ~d~%" *x*))
```

```
(defun bar ()  
  (foo)  
  (let ((*x* 20)) (foo))  
  (foo))
```

```
CL-USER> (bar)  
X: 10 X: 20 X: 10
```

Zmienne dynamiczne

- Wszystkie zmienne na poziomie globalnym (najwyższym) są zmiennymi dynamicznymi
- Zmiana wartości zmiennej dynamicznej ma efekt na wszystkie wywołania funkcji w zasięgu tej zmiany - nawet jeśli tamte funkcji były zadeklarowane przed zmianą
- No to czemu nie mówimy na to zmienne globalne?
- Bo to coś lepszego!

Zmienne dynamiczne

- Wszystkie zmienne na poziomie globalnym (najwyższym) są zmiennymi dynamicznymi
- Zmiana wartości zmiennej dynamicznej ma efekt na wszystkie wywołania funkcji w zasięgu tej zmiany - nawet jeśli tamte funkcji były zadeklarowane przed zmianą
- No to czemu nie mówimy na to zmienne globalne?
- Bo to coś lepszego!

Zmienne dynamiczne

- Wszystkie zmienne na poziomie globalnym (najwyższym) są zmiennymi dynamicznymi
- Zmiana wartości zmiennej dynamicznej ma efekt na wszystkie wywołania funkcji w zasięgu tej zmiany - nawet jeśli tamte funkcji były zadeklarowane przed zmianą
- No to czemu nie mówimy na to zmienne globalne?
- Bo to coś lepszego!

Zmienne dynamiczne

- Wszystkie zmienne na poziomie globalnym (najwyższym) są zmiennymi dynamicznymi
- Zmiana wartości zmiennej dynamicznej ma efekt na wszystkie wywołania funkcji w zasięgu tej zmiany - nawet jeśli tamte funkcji były zadeklarowane przed zmianą
- No to czemu nie mówimy na to zmienne globalne?
- Bo to coś lepszego!

Zmienne dynamiczne

- Zmienne globalne są wygodne, ale łatwo nabałaganić (i zapomnieć posprzątać)
- W Common Lisp możemy powiedzieć "zmień tę wartość dla następnego wywołania (i podwywołań będących jego konsekwencją) i *tylko* dla niego"

Zmienne dynamiczne

- Zmienne globalne są wygodne, ale łatwo nabałaganić (i zapomnieć posprzątać)
- W Common Lisp możemy powiedzieć "zmień tę wartość dla następnego wywołania (i podwywołań będących jego konsekwencją) i *tylko* dla niego"

Zmienne dynamiczne w działaniu

```
(defvar *y* 10)
```

```
(defun foo ()  
  (format t "Y: ~d~%" *y*)  
  (incf *y*)  
  (format t "Y: ~d~%" *y*))
```

```
(defun bar ()  
  (foo)  
  (let ((*y* 20)) (foo))  
  (foo))
```

```
CL-USER> (bar)
```

```
Y: 10 Y: 11 Y: 20 Y: 21 Y: 11 Y: 12
```

Zmienne dynamiczne

- Jak utworzyć zmienną dynamiczną? `defvar` lub `defparameter`
- Jak zmienić wartość zmiennej dynamicznej? `setf` lub `let`
- Jak odróżnić w kodzie zmienne dynamiczne od lokalnych?
Konwencja nazewnicza - zmienne dynamiczne otaczamy gwiazdkami

Zmienne dynamiczne

- Jak utworzyć zmienną dynamiczną? `defvar` lub `defparameter`
- Jak zmienić wartość zmiennej dynamicznej? `setf` lub `let`
- Jak odróżnić w kodzie zmienne dynamiczne od lokalnych?
Konwencja nazewnicza - zmienne dynamiczne otaczamy gwiazdkami

Zmienne dynamiczne

- Jak utworzyć zmienną dynamiczną? `defvar` lub `defparameter`
- Jak zmienić wartość zmiennej dynamicznej? `setf` lub `let`
- Jak odróżnić w kodzie zmienne dynamiczne od lokalnych?
Konwencja nazewnicza - zmienne dynamiczne otaczamy gwiazdkami

Podsumowanie

(the end)